

เทศน์เช้า วันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๕๗

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

อ้าว ตั้งใจฟังธรรมะเนาะ ธรรมะเพื่อจรรโลงหัวใจนะ ทุกคนเกิดมาปรารถนาความสุข เกลียคความทุกข์ ปรารถนาความสุข ความสุขของพ่อของแม่ในครอบครัวอบอุ่น ความสุขของลูกพ่อแม่ตามอกตามใจ พ่อแม่ส่งเสียเล่าเรียน นี่ความสุขของลูก ความสุขแบบนี้ความสุขตามธาตุขันธ์ สุขทางโลกใจ ธาตุขันธ์ของเราได้กินอาหารที่เอร็ดอร่อย ได้พักได้ผ่อนที่พอใจมันมีความสุข ความสุขแบบนี้เขาก็หาได้ทั่วๆ ไปไง ใครๆ ก็หาได้ สิ่งที่เขาได้มันยังต้องมีบุญกุศลถึงจะหาได้ เพราะบางคนเกิดมาปากกัตตีนถีบ

ในสมัยพุทธกาลนะมีพระอรหันต์องค์หนึ่งไม่เคยกินข้าวอ่อมแม่แต่มือเดียว ข้าวมันรำลือไปมหาศาลเลย จนพระสารีบุตรได้ข่าว ได้ข่าวก็ไปถามท่านว่าเป็นอย่างนั้นจริงๆ หรือ? จริงเหตุผลละ? เหตุผล เห็นไหม เวลาบวชใหม่ไปข้างหลัง เขาจะใส่บาตรมันก็หมดซะก่อน พระเขาก็มีความเห็นใจนะ เขาบอกวันนี้ไม่ได้ให้อยู่ข้างหน้า เมื่อวานคนใส่บาตรก่อนเขาบอกใส่ข้างหน้าก่อน ข้างหลังไม่ได้ วันนั้นเขาก็เลยตั้งใจไม่ใส่ข้างหน้าไปใส่ข้างหลังอีก กรรมของคนที่ทำมาแบบนั้น พระสารีบุตรมีความสงสารมากถึงบอกว่าวันนี้ฉันให้อ่อมนะ จับบาตรไว้ จับบาตรคือบารมีของพระสารีบุตร ถ้าไม่จับบาตรไว้อาหารมันจะพร่องไปโดยธรรมชาติของมันเลย นี่จับบาตรไว้แล้วให้พระองค์นั้นฉันจอนอ่อม อ่อมมือเดียวนะมือนั้นได้ฉันข้าวอ่อม อ่อมมือนั้น วันนั้นก็นิพพานเลย

นี่แม้แต่คนนะเวลาปากกัตตีนถีบ เวลามันขาดตกบกพร่อง สิ่งที่ว่ากินอาหารเอร็ดอร่อยนอนสะดวกสบายเป็นความสุขๆ บางคนก็ขาดแคลนนะ ถ้าบางคนขาดแคลน นี่ขาดแคลนเราก็พอใจของเรา คำว่าพอใจของเราคือว่าถ้ามันมีสติปัญญารักษาใจเรา เรามีอำนาจวาสนาเท่านี้ เราทำบุญมาอย่างนี้ เราจะขยันหมั่นเพียรเพราะเราได้การขาดตกบกพร่องมา เราจะเต็มเต็มตั้งแต่ชาตินี้ เราจะเต็มเต็มไป มันก็ไม่ทุกข์ใจใจ มันไม่ทุกข์ใจเพราะเราทำมาอย่างนี้เองใจ เราทำมาของเราอย่างนี้

ฉะนั้น บรรณาความสุข คนเราบรรณาความสุข ความสุขอย่างนี้เป็นความสุขประจำโลก ความสุขอย่างนี้เกิดจากบุญกุศล เกิดจากกุศลที่เราทำมา เราทำของเรามา เราทำของเรามาไง ถ้าเราทำมา คุณิพระอรหันต์เหมือนกันทำไมฉันข้าวไม่เคยอิมแม่แต่มือเดียว ทุกข์นะ คนเราไม่เคยอิมหน้าสำราญแม่แต่มือเดียวเลย มันขาดตกบกพร่อง มันก็สงสัยว่า เอ๊ะ อิมนี้มันเป็นแบบใด เพราะไม่เคยอิม เรามีแต่ความหิวกระหาย ฉันทแล้วมันก็ครึ่งท้องก่อนท้อง มันไม่เคยอิมสักที นี้ได้บุญกุศลของพระสารีบุตร เห็นไหม พระสารีบุตรเป็นเสนาบดีแห่งธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า จิตใจมันแทงทะลุปรุโปร่ง แต่เวลาเขาถามเขาถามเพื่อปฏิสังขาร ถามเพื่อความมั่นใจเท่านั้นแหละ แต่ท่านมาอนุเคราะห์ให้มาสงเคราะห์ให้

นี้ก็เหมือนกัน เรามีสติปัญญาเราสงเคราะห์ตัวเราเอง สงเคราะห์ตัวเอง เห็นไหม เราขาดตกบกพร่อง แล้วเราเสียสละไปมันก็ยังขาดตกบกพร่องไปใหญ่สิ แล้วมันจะเอาสิ่งใดมามีความสุขมีความอิมเต็มของเราละ? นี่มันก็ต้องแสวงหา รักษาไว้มันก็จะมีความสุขของเราไง คุณิเขาบิณฑบาตมาขนาดไหน เวลาจะฉันทมันหายไปเอง หายไปเอง นี่เวลาพระสารีบุตรใส่บาตรให้แล้วจับไว้ๆ ได้บุญกุศลของพระสารีบุตร อาหารนั้นมันจะอยู่คงที่ของมันไง

นี้ก็เหมือนกัน คำว่าเสียสละๆ ของเรา นี่เสียสละไปมันก็ขาดตกบกพร่องไป แล้วมันจะมีความสุขได้อย่างไรละ? มีความสุขเพราะจิตใจเรามันฉันทมัน มันน้อยเนื้อต่ำใจ มันคิดมากของมันไป เห็นไหม แต่ถ้าเราเสียสละของเรา สิ่งที่วัตถุเราทุกข์เรายากมาเราก็เสียสละของเราได้ คนอื่นเขาก็เสียสละของเขา คุณิครูบาอาจารย์ของท่านเสียสละๆ มากกว่าเราอีก หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านสละชีวิตนะ หลวงปู่มั่นท่านสละถึง ๓ หนเหมือนองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเลย

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเวลากันลมหายใจนะ คิดว่านี่เราจะต่อสู้กับกิเลส จะเอาชนะตนเองไง สละถึง ๓ หน นี่สละไปเลยนะ ๓ หน แล้วฟื้นขึ้นมาเอาอีก หลวงปู่มั่นท่านก็บอกท่านสละถึง ๓ หนเพราะท่านเล่าให้หลวงตาฟัง แต่ไม่ใช่คราวเดียวกัน เวลาท่านนั่งท่านป่วยของท่าน แล้วนั่งๆ ไปมันวูบสละไปเลย รู้สึกตัวขึ้นมาอนอยู่ ธิเบตขึ้นมา นั่งต่อ

นี่สิ่งที่เวลาครูบาอาจารย์ท่านเสียสละ ท่านเสียสละแม่แต่ชีวิตของท่าน ท่านยังเสียสละของท่านได้เลย เสียสละเพื่อจะเอาชนะใจของตนเองไง แต่เราแพ้มาตลอด เราแพ้มาตลอดแล้ว กิเลสมันครอบงำอยู่มันก็น้อยเนื้อต่ำใจ ทำไมคนนั้นเขาเป็นแบบนั้น คนนี้เขาเป็นแบบนี้ แต่คนทั่วโลกเขามองคุณะ บอกว่าไอ้คนที่ขาดตกบกพร่องเขาดีเนาะ เขามักน้อย เขาสันโดษ เขาอยู่ของ

เขาได้ เขายังอิจฉาเรา เพราะเขาหาของเขามาเขามีแต่ความทุกข์ เขาหาของเขามาเขามีภาระ รับผิดชอบ ใจของเราที่ทุกข์จนเจ็บใจเราก็มียุ่มีกินของเราเท่านี้ เขาเห็นว่า เออ คนๆ นี้เขา ประหยัดมัธยัสถ์นะ คนๆ นี้เขามีความสุข เขากลับอิจฉาเรา

นี่คือเรื่องของความนึกคิด เรื่องของน้ำใจใจ มันไม่ใช่เรื่องของวัตถุ แต่ของเรานี้เราอยาก เป็นอย่างนั้น เราอยากเป็นแบบเขา เขาอยากเป็นแบบเรา มันอยากกันไปหมดเลย แต่การเสียดสละ ทาน การทำบุญกุศล เห็นไหม นี่สร้างสมบุญญานิการไปมันจะเกิดอำนาจวาสนาบารมี เวลาขาด ตกบกพร่องมันมีคนเห็นใจ มีคนเกื้อกูล อันนี้มันเป็นสัจจะเป็นความจริงเลย แต่ถ้าเรามีสัจจะเป็น ความจริงแล้ว นี่มันเป็นสุขเป็นทุกข์ประจำโลก ทุกคนเกิดมาปรารถนาความสุข เกลียดความ ทุกข์ แต่ความสุขอย่างนี้มันเป็นอนิจจัง สุขเวทนา ทุกขเวทนา มันเกิดๆ ดับๆ อยู่ในหัวใจเรานี้

ถ้าเราจะเอาความจริงของเรา เห็นไหม เราตั้งใจเรา เราตั้งใจเรานะ ทำบุญกุศลแล้วก็บุญ กุศลแล้ว ทุกอย่างก็สมบูรณ์อยู่แล้วละ พอสมบูรณ์แล้วเราจะทำอะไรต่อไปล่ะ? ถ้าสมบูรณ์ แล้วเราพยายามตั้งสติ เรามีคำบริกรรมของเราแล้ว รักษาใจของเรา เด็ก เด็กถ้าพ่อแม่สั่งสอนมา พ่อแม่ดูแลมา หนุอย่างนี้ผิดนะ อย่างนี้ไม่ควรทำนะ ควรทำอย่างนี้นะ จริงอย่างนี้จริงๆ หรือ? นี่ เด็กมันก็ยังไม่ใช่ไหม?

นี่ก็เหมือนกัน ใจของเรามันเร่ร่อน ใจของเรายังไม่มีหลักมีเกณฑ์ บอกให้ทำความสงบ ของใจ ทำสมาธิ แล้วทำไปทำไม จันก็เป็นคนดีอยู่แล้ว สุขสบายอยู่แล้ว สุขสบายมันได้มาตาม อัตภาพ อัตภาพของบุญกุศลมันได้มาตามอัตภาพ แต่เราจะชวนขวยทำให้มันยิ่งขึ้นไปกว่านี้ ใจ ความดีที่ยิ่งไปกว่านี้ยังมีอยู่ เราต้องแสวงหาสิ่งใด เราต้องชวนขวยเราถึงจะมีความสุขของเรา เราจะมี ความมั่นคงในชีวิตของเรา ครูบาอาจารย์ของท่านนะท่านอยู่ในป่าในเขา ท่านนั่งสมาธิ ภาวนาท่านหาความมั่นคงในใจของท่าน

ถ้าความมั่นคงในใจของท่านนะ ถ้าจิตมันสงบเข้ามาได้มันมีความสุข มีความสุขมันมีการ กระทำใจ อย่างเช่น เรานี้เราทุกข์เรายากใครเป็นคนทุกข์คนยากล่ะ? แล้วบอกคนทุกข์คนยาก ถามตัวเองว่าใครทุกข์ใครยากล่ะ? แล้วบอกว่าทุกข์ว่ายาก ถามตัวเองว่าใครทุกข์ใครยากล่ะ? อ้าว ร่างกายมันทุกข์มันยากหรือ? นี่ทรัพย์สมบัติมันทุกข์มันยากหรือ? ญาติพี่น้องมันทุกข์มันยาก หรือ? ไม่มีใครทุกข์ยากเลย มีใจเราทุกข์ยากอยู่คนเดียว ใจเรานี้ทุกข์ยากอยู่คนเดียว

นี่ก็เหมือนกัน เวลานั่งสมาธิไปอารมณ์มันทุกอย่างหรือ? นี่เราแสวงหา เราแสวงหา มรรค ผล นิพพาน ความแสวงหามันเป็นต้นหาความทะยานอยากหรือเปล่า มันทำให้เราทุกอย่างหรือเปล่า มันไม่ใช่ทั้งนั้นแหละ พอจิตมันสงบเข้ามามันปล่อยความคิดเข้ามา เห็นไหม นี่ก็เหมือนกัน เวลาเราแสวงหาทรัพย์สมบัติขึ้นมา เราก็มองสิ่งนั้นเป็นของเราๆ มันเป็นของเราโดยสิทธิ์ แต่เราใช้ จ่ายไปมันก็เป็นของคนอื่นต่อไป นี่เราแสวงหาสิ่งนี้ไว้ เวลาเรากลับชีวิตไปเป็นของใครล่ะ? มันก็เป็นมรดกตกทอดไป

จิตเหมือนกัน เวลาทำบุญกุศล บุญกุศลที่เราปรารถนาบุญ ทุกคนปรารถนาความสุขๆ ถ้าเราทำสิ่งใดสมควรปรารถนา เห็นไหม บุญกุศลมันตกอยู่กับใจ มันตกผลึกๆ ตกผลึกที่ใจ มันเป็นที่พิภพๆ ทิพย์สมบัติ ทิพย์สมบัติที่ไหนล่ะ? เวลาเทวดา อินทร์ พรหมนะเขากินวิญญาณาหาร วิญญาณาหาร อาหารเขาก็เป็นวิญญาณาหารคืออารมณ์ความรู้สึกของเขา นี่แล้วบอกว่า ความรู้สึกเราก็นึกเอาสิ คนไม่เคยเห็นภาพนั้นนึกภาพนั้นออกไหม? คนไม่เคยทำมันจะนึกได้ไหม? มันไม่ได้หรอก

นี่เขากินวิญญาณาหาร แต่เรากินกวางพิงการอาหาร อาหารเป็นคำข้าว เราก็กินทรัพย์สมบัติ นั้นมา ทรัพย์สมบัติเพื่อเป็นของเรา แต่เวลาเทวดา อินทร์ พรหมของเขา เขาก็นึกเป็นทิพย์สมบัติของเขา ทิพย์สมบัติของเขา นี่เวลาทำบุญกุศลมันตกลงที่นี้ อานาจาสนาบาารมีมันเกิดที่นี้ มันกระทำใจ มันมีเจตนา มันมีการกระทำ มันถึงรู้ของมัน ถ้ามันรู้ของมัน นี่ความรับรู้อันนี้มันซบลงที่ใจๆ ซบลงที่ใจ คนทำบุญใหม่ๆ ทำบุญแล้วมีความสุขมาก มีความเข้มแข็งมาก พอทำไปๆ นี่มันซกจืดซืด จืดซืดเพราะมันคุ้นชิน แล้วคุ้นชินมันก็ต้องพัฒนาขึ้น

นี่ทาน ทำบุญร้อยพันพันไม่เท่ากับถือศีลบริสุทธิ์หนึ่ง มีศีลบริสุทธิ์ร้อยพันพัน ไม่เท่ากับเกิดสมาธิขึ้นหนึ่ง ขนาดนั้นเชียวหรือ? นี่ทำบุญร้อยพันพัน พันพัน เราถือศีลบริสุทธิ์ เรามีศีลสะอาดบริสุทธิ์บุญกุศลมากกว่าทำทานตั้งพันพัน แล้วศีลบริสุทธิ์ถ้ามันเกิดสมาธิขึ้นมา ถ้าเกิดทำความสงบของใจเข้ามา ใจมันสงบเข้ามา โอ้โฮ มันเท่ากับถือศีลถึงพันพัน เชียวหรือ? นี่ความคิดที่ดีขึ้น เราก็มองไม่เคยได้สัมผัสใจ แต่ถ้าเรามีความมุมนะ มีการกระทำของเรา เห็นไหม ถ้าจิตมันสงบขึ้นมา สุขอื่นใดเท่ากับจิตสงบไม่มี ความสงบจริงๆ นะ เวลาสงบแล้ว มันแว้งว้าง มันเบาๆ นี่เวลาทำสมาธิได้นะ ออกจากสมาธิไป เวลาเราก้าวเดินไปมันเหมือนลอยไป

คูศิกนเรามันเคลื่อนไปด้วยการลอยไม่ใช่การก้าวเดิน มันเป็นไปได้อย่างไรล่ะ? แต่ในเมื่อวัตถุธาตุ ร่างกายมันก็เดินของมันไปนี่แหละ แต่ความรู้สึกมันเบา มันไปตลอด มันเว้งว่างไปหมดเลย นี่ความสุขอย่างนี้มันเกิดจากไหนล่ะ? ไปหาซื้อไม่มี ไม่มีธุรกิจบริการไหนเขาจะบริการเราได้ จะมีเงินมากมายขนาดไหนก็หาคนบริการอย่างนี้ไม่ได้ สิ่งและบริการอย่างนี้ได้เกิดจากสติ เกิดจากคำบริกรรมของเรา เราเองต่างหากที่จะสามารถชวนขวยหาคุณงามความดีให้เรา มาทำบุญกุศล เห็นใหม่ เห็นสมณะเป็นมงคลของชีวิต เห็นครูบาอาจารย์ สมณะที่ ๑ สมณะที่ ๒ สมณะที่ ๓ สมณะที่ ๔ เขามีความสงบระงับในใจของเขา

ถ้าเห็นก็เป็นมงคลชีวิต นี่ได้เห็นสมณะ ทำบุญกุศลได้เห็นสมณะเป็นมงคลของชีวิต เวลาเราทำบริกรรมของเราจิตมันสงบเข้าไป เห็นใหม่ เราได้สัมผัส เราได้สัมผัส เราได้ความเข้าใจ สิ่งที่มีค่า สิ่งมีค่าเวลาครูบาอาจารย์ท่านไปเทศน์ว่าการที่ไหนท่านบอกไปเอาน้ำใจคน ไปเอาน้ำใจคน หัวใจของคนนี้สำคัญมาก หัวใจของคน คนนะหัวใจนี้ เวลามันดีนะ เวลามันมีสติปัญญามันคิดแต่เรื่องดีๆ จิตใจที่เป็นสาธารณะมันช่วยประโยชน์กับสังคมโลกมหาศาลเลย จิตใจที่มันเห็นแก่ตัวนะ เวลามันคิดเอาเปรียบนะ มันเอาเปรียบคนอื่นไปหมดเลย มันจะไปฉ้อฉลเอาทรัพย์สมบัติของคนอื่นเป็นของตัวเองให้หมดเลย แล้วพอเอาเป็นของตัวเองแล้ว ถ้าไม่พอใจแล้วมันถึงกับทำลายชีวิตตัวเองก็ยังมีได้เลย

นี่เวลามันร้ายมันร้ายสุดๆ เลย มันทำลายสังคมทำลายโลกมาหมดเลย แล้วมันก็ทำลายหัวใจของตัวเอง แต่จิตใจของคนที่ดี มันคิดดีๆ มันสร้างประโยชน์มหาศาล นี่จิตใจที่ดี จิตใจที่ร้ายเกิดพญามาร มารมันครอบงำแล้วมันจับใส่ก็ให้เป็นธาตุของมัน ทำของมันไป เวลาจิตใจที่มันคิดดีๆ เป็นธรรม สัจธรรมๆ สัจจะเป็นธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบรรลุธรรมขึ้นมาแล้ววางธรรมวินัยไว้ให้เราศึกษา ให้เราค้นคว้าให้เราประพฤติปฏิบัติ มันเป็นแนวทางที่เราจะกระทำ ระหว่างกิเลสกับธรรมมันอยู่ในหัวใจของเรา

หัวใจของเรามันมีกิเลสโดยพื้นฐาน เพราะอวิชชามันทำให้เรามืดบอด เพราะตาเราบอด เราถึงได้มาเกิดกันอยู่ที่นี่ ถ้าตาเราสว่างไสวเราจะอยู่บนสวรรค์ บนอินทร์ บนพรหมไหม? เราอยากจะมาทุกข์มายากอย่างนี้ไหม? แล้วถ้ามันอยู่บนเทวคา บนอินทร์ บนพรหมมันเป็นไปไม่ได้ เพราะอะไร? เพราะอายุขัยมันก็ต้องเวียนว่ายตายเกิดเป็นผลของวิญญูะไง นี่เพราะตามันบอดไง มันถึงต้องเวียนว่ายตายเกิดอยู่อย่างนี้ไง เพราะสัจธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

อสาวิภยญาณถอนความอวิชา ถอนความไม่รู้ในใจอันนั้นออกไปแล้ว หูตามันสว่างแล้วมันจะไม่เคลื่อนไหวไปไหน มันจะมีความสุข

ความสุขยิ่งกว่าพรหม เพราะพรหมนี้ผัสสาหารเขาอยู่ของเขา เขาหมดอายุขัยของเขา แต่สิ่งที่ชำระล้างอวิชา ความบอดของใจ มันทำลายอันนั้นไปหมดแล้ว มันอยู่ของมันด้วยความสุขของมัน เห็นไหม ถ้าความสุขอย่างนี้ที่มันอยู่ขึ้นมา มันอยู่ขึ้นมาเพราะอะไรล่ะ? เพราะมีสติ เพราะมีปัญหา คั่นคว่ำ คั่นคว่ำจากความมืดบอดนี้แหละ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไม่ได้สอนพระอรหันต์ พระอรหันต์เขามีหูตาสว่างแล้วต้องไปสอนเขาทำไม? องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็สอนพวกหูตาบอดอย่างพวกเรานี้

เราเกิดมาเป็นมนุษย์ เราก็รู้ได้ด้วยปัญญาของมนุษย์ ด้วยวิทยาศาสตร์ว่าเราเป็นมนุษย์ มนุษย์นี้ทางวิทยาศาสตร์เขาพิสูจน์กันแล้วเกิดจากพ่อจากแม่ เวลาตายไปแล้วก็ไปเกิดป่าช้า แล้วก็จบกันไปไง แต่ธรรมบอกไม่จบ ไม่จบเพราะอะไร? เพราะพันธุกรรมของจิต พันธุกรรมของจิตการเวียนว่ายตายเกิดเป็นการตัดแต่งพันธุกรรม การเวียนว่ายตายเกิด ทำบุญกุศลมันตัดแต่งหัวใจคนที่เสียสละมันพยายามตัดแต่งหัวใจของมัน พันธุกรรมของมันได้พัฒนาของมัน มันพัฒนาของมันแล้ว

คูสิเวลาเขาตัดแต่งพันธุกรรมแล้วเขาก็ต้องทดลองปลูกไข่มุขใหม่ตัดแต่งแล้ว ตัดแต่งพันธุกรรมแล้ว ปลูกแล้ว พิจารณามัน นี่พยายามผสมพันธุ์ ข้ามพันธุ์ให้มันดีขึ้นมา จิตใจเวลาเกิดภพชาติหนึ่งภพชาติหนึ่งก็ได้มาทดลองปลูกชาติหนึ่ง ชาติหนึ่งเป็นคนดีขึ้นมา เป็นคนเลวลงไป นี่พันธุกรรมของมันจะแตกต่างของมันไป มันจะตัดแต่งที่ไหน ตัดแต่งก็ด้วยธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า นียามันอยู่ตามตู้ยา เห็นตู้ยาอยู่ในบ้านไม่เคยเปิดใช้ ไม่เคยดูแล ไม่เคยเอายามากินเลย

ธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พระไตรปิฎกมันก็อยู่ในตู้ ก็ใส่กุญแจไว้ เอาไว้เข็ดเอาไว้ดู เอาไว้กราบเอาไว้ไหว้ไง ไม่ได้เปิดมาศึกษาเลย พอศึกษามันก็ตำรายามันก็ตัดแต่งพันธุกรรม เพราะมันมียามาตัดแต่งหัวใจ หัวใจมันตัดแต่งแต่ละภพแต่ละชาติมันก็ตัดแต่งของมันไป พัฒนาของมันไป พระโพธิสัตว์ ๔ อสงไขย ๘ อสงไขย ๑๖ อสงไขย ตัดแต่งขึ้นมาจนเป็นพระโพธิสัตว์ วาสนาเต็มขึ้นมาแล้ว เวลาเกิดขึ้นมาเป็นชาติสุดท้ายแล้วเจ้าชายสิทธัตถะก็ตรัสรู้เป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเพราะมีอำนาจวาสนาบารมี

เราเป็นสาวก สาวกะ เราเกิดมานี้ เกิดมาพึ่งกรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ใครแสดงธรรมก็แล้วแต่ ในพุทธกาลนี้มันก็เป็นกรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นเจ้าของศาสนา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นผู้ที่ตรัสรู้ธรรมขึ้นมาเองโดยชอบ แล้ววางธรรมวินัยนี้ไว้ เราไปศึกษาเราก็ไปจำมา เราก็ไปถือปฏิบัติมา แล้วเราก็มาพูดกันต่อๆ ไป เห็นไหม เราก็ไม่ได้ทำ ฉลาดๆ ทั้งนั้นแหละ ถ้าเราเปิดดูยา ตู๋ยาเราเปิดมาเราก็ได้ดื่มยา นี่เราเปิดหัวใจใจ หัวใจเรามันพอใจ หัวใจมันจะทำ หัวใจมันเสียดสละทานขึ้นมา หัวใจมันมีหลักมีเกณฑ์ หัวใจมันก็จะประพฤติปฏิบัติ มันมีสติปัญญา มันก็บังคับใจได้ บังคับให้จิตมันพุทธโธ พุทธโธ พุทธโธบังคับให้มันทำ

นี่บอระเพ็ดมันขม แต่มันเป็นยา สิ่งหอมหวานกินแล้วมันเกิดโรคร้ายไข้เจ็บ พุทธโธ พุทธโธ มันไม่ยอมเอา หัวใจมันไม่เอารอกพุทธโธนี้ มันเบื่อ แต่ถ้าคิดเรื่องความรัก ความชอบ ความซัง โอ้อโฮ มันชอบๆ แต่พุทธโธ พุทธโธมันไม่เอา แล้วมันไม่เอามันก็ไม่ทำ พุทธโธ พุทธโธคือพุทธะ พุทธะคือพุทธศาสนา พุทธโธคือผู้รู้ ผู้รู้คือหัวใจ คือสังขาร คือธาตุรู้ คือตัวเรานี้แหละ แต่ตัวเรามันไม่เอา มันไม่เอาตัวมัน มันจะเอาแต่ความคิดใจ มันเอาแต่สิ่งล่อใจ เอาแต่พญามารมาล่อใจ แต่เวลาพุทธะมันไม่เอา

ถ้ามันเอาพุทธโธ พุทธโธจนกว่ามันสงบระงับเข้ามา มันสงบระงับเข้ามาเพราะมันไปไม่ได้ มันบริกรรมพุทธโธ พุทธโธครอบงำไว้มันเป็นรั้วกั้นจิตไม่ให้แต่ออกไป ไม่ให้ส่งออกไป มันพัฒนาขึ้นมา แล้วพัฒนาขึ้นมา นี่หัวใจของเราใจ หัวใจของเรา หัวใจของสัตว์โลก นี่เรามีคุณค่าที่นี้ ถ้าเราแสวงหาที่นี้ เราจะได้ประโยชน์ที่นี้ เวลาครูบาอาจารย์ท่านเอาน้ำใจคน เอาน้ำใจนะ เห็นไหม คุณสิ่งปลูกสร้างต่างๆ เราไปวัดไปวาก็ต้องมีสิ่งปลูกสร้างที่มันมหัศจรรย์ขึ้นมา เป็นอเมซิ่งเลยว่าสิ่งมหัศจรรย์ของโลก แต่หัวใจของคนมันจะเป็นอเมซิ่งมากกว่า ถ้าใจมันทำของมันได้ แล้วรู้จำเพาะตน รู้ที่ใจของเรา ไม่ต้องให้ใครมาหลอก

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสอนเรื่องกาลามสูตร ไม่ให้เชื่อใคร ให้เชื่อสัจจะ ให้เชื่อความจริง ให้เชื่อการกระทำที่มันจะเป็นกลางหัวใจของเรา เห็นไหม เขาไปอินเดียกัน ไปสังเวชนียสถานทั้ง ๔ ไประลึกถึงองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แต่เราจะเฝ้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าองค์เป็นๆ องค์จริงๆ กลางหัวใจ พุทธะ ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน มันก็เกิดมาจากทาน เกิดมาจากศีล เกิดมาจากภาวนา เกิดมาจากการกระทำของเรา เราแสวงหาเอง เรากระทำเอง เราจะเปิดดูยา เราจะเปิดหัวใจไม่ให้หัวใจมันมีคบอด

หน้าที่ทางโลกเราก็ทำของเราไป ทำของเราไป เพราะเราเกิดมามีชีวิต เห็นไหม วัว ควาย มันต้องอยู่ต้องกินของมัน เขาเอามาไถนามันก็ต้องทำงานไปด้วยกินไปด้วย เราก็เหมือนกัน ในเมื่อเกิดมามีปากมีท้องก็ต้องรักษาชีวิตนี้ไว้ แล้วรักษาชีวิตนี้ไว้ จะใช้จ่ายไปให้กิเลสมันใช้หรือจะให้ธรรมชาติมันใช้ หรือให้สติปัญญา นี้เราค้นคว้า เราค้นคว้า ใครจะตกใครจะถาง ใครจะว่าเรา โง่ ใครจะว่าเราเซ่อ อันนั้นมันปากของคน แต่ของเรา เราทำแล้วเราได้ประโยชน์ เรารู้ของเราเอง ปากของเขา เขาจะว่าเราโง่เราเซ่อขนาดไหนมันก็เรื่องของเขา เราต่างหากมันรู้เอง เราทำจริง เรารู้จริงของเรา นี่หัวใจของเราจริงๆ เราเป็นเจ้าของหัวใจของเราแล้ว ให้ใครมาเหยียบย่ำ ให้ใครมาเหยียดหยาม

ใจของเราก็คือใจของเรา เรามีความเชื่อมั่นขนาดไหนเราก็ทำของเรา เพื่อประโยชน์กับเรานะ หัวใจของเราแท้ๆ ไม่ต้องไปไว้ที่คนอื่น ไว้ที่กลางหัวอกนี้แหละ แล้วรักษาเอาด้วยสติ ด้วยปัญญา เอวัง